ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

_____ Алла СВІТЛИЧНА

(протокол від «01» вересня 2026 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Конституційне право України

освітньо-професійна програма: Правознавство

спеціальність: D8 Право

галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

2026-2027 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційне право України» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Правознавство» спеціальності D8 Право.

Мова викладання - державна.

Розробник:

Махно В.А., старший викладач кафедри підприємництва і права

«01» вересня 2026 року _____ Владислав МАХНО

Погоджено гарантом освітньої програми «Правознавство»

«01» вересня 2026 року _____ Євгенія ЛИПІЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Право»

протокол від «01» вересня 2026 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Право» _____ Олександр КАЛЬЯН

©ПДАУ 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	180	180
Кількість кредитів	6	6
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 курс (D8 ПР бд 2026)	1 курс (D8 ПР бз 2026)
Семестр	2	2
Лекції (годин)	30	16
Практичні (годин)	30	14
Самостійна робота (годин)	120	150
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-	60
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти знань про базові інститути конституційного права України та основних умінь з практичного застосування конституційного законодавства України, що забезпечує розуміння функціонування сучасної конституційно-правової системи, принципів організації державної влади, конституційно-правового статусу особи та форм державного устрою України.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисциплінии «Конституційне право України» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні дисципліни «Теорія держави і права».

4. Компетентності

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища..

спеціальні:

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права,щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

5. Програмні результати навчання

ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.
ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 4.	Пояснювати конституційно-правові засади європейської інтеграції України (Угода про асоціацію, статус кандидата на членство в ЄС, положення Конституції України про курс на членство в ЄС).
	Застосовувати принципи права ЄС до аналізу конституційно-правових ситуацій.
	Застосовувати зібрані матеріали для підготовки аналітичних записок і правових висновків.
	Самостійно відстежувати розвиток права ЄС та процесу європейської інтеграції України.
ПРН 5.	Розкривати зміст конституційних норм і принципів, що підлягають застосуванню до типових конституційно-правових ситуацій.
	Кваліфікувати фактичні обставини з позиції конституційного права та визначає норми, що підлягають застосуванню
	Збирати нормативні матеріали та дктрину, необхідні для підготовки висновку.
	Самостійно відстежувати розвиток конституційного права.
ПРН 12.	Розкривати зміст основних конституційно-правових понять, інститутів і механізмів реалізації прав і свобод, які необхідно роз'яснювати.
	Роз'яснювати зміст конституційних прав, гарантій та способів захисту.
	Збирати та відбирати достовірну інформацію з нормативних та судових джерел для підготовки роз'яснення.
	Відстежувати зміни в конституційному законодавстві, щоб забезпечити актуальність роз'яснень.
ПРН 13.	Пояснювати особливості реалізації норм конституційного права.
	Застосовувати конституційні норми та процедури до конкретних обставин.
	Збирати та систематизувати нормативні акти та судову практику щодо застосування норм конституційного права.
	Самостійно відстежувати зміни в матеріальному та процесуальному конституційному законодавстві.

ПРН 14.	Характеризувати основні статистичні показники, що застосовуються в конституційно-правовому аналізі.
	Добирати статистичні дані з першоджерел і вторинних джерел для вирішення конкретного правового завдання.
	Збирати та систематизувати статистичні дані з офіційних джерел.
	Самостійно вдосконалювати навички роботи з даними.
ПРН 15.	Визначати особливості пошуку та перевірки актуальності нормативних актів і судових рішень.
	Перевіряє чинність і редакцію нормативних актів, відстежувати зміни.
	Збирати та систематизувати правову інформацію з електронних баз даних.
	Відстежувати розвиток цифрових інструментів у правничій діяльності.
ПРН 18.	Пояснює зміст сучасних правових доктрин та їх відображення в Конституції України.
	Аналізувати правові позиції Конституційного Суду України та їх доктринальне обґрунтування.
	Збирати та систематизувати доктринальні, нормативні та судові джерела.
	Самостійно відстежувати розвиток правових доктрин і конституційної практики.
ПРН 20.	Пояснювати поняття юридичних фактів, їх види та значення для виникнення, зміни й припинення конституційних правовідносин.
	Аналізувати юридичні факти у взаємозв'язку з нормами Конституції та законодавства.
	Збирати та систематизувати фактичні дані та докази з різних джерел.
	Самостійно вдосконалювати навички аналізу фактичних обставин та формулювання висновків

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*
наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*
практичні методи: *практичні завдання; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування;*
методи самостійної роботи вдома: *завдання самостійної роботи;*
робота під керівництвом викладача: *виконання практичних завдань;*
методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу; ситуації новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;*
методи усного контролю: *обговорення теоретичних питань, доповіді;*
інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проєктування професійних ситуацій;*
комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України
Тема 2. Конституційний лад України
Тема 3. Конституція України.
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.
Тема 7. Виборча система України.
Тема 8. Верховна Рада України.
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.
Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні.
Тема 12. Територіальний устрій України.

Тема 13. Місцеве самоврядування.
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні
Тема 15. Конституційний Суд України

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин							
	Денна форма здобуття освіти (D8 ПР бд 2026)				Заочна форма здобуття освіти (D8 ПР бз 2026)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 2. Конституційний лад України	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 3. Конституція України.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 7. Виборча система України.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 8. Верховна Рада України.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 12. Територіальний устрій України.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 13. Місцеве самоврядування.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 15. Конституційний Суд України	12	2	2	8	12	-	-	12
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	-	-	-	60
Усього годин	**180**	**30**	**30**	**120**	**180**	**16**	**14**	**150**

8. Теми практичних занять

Назва теми	**Кількість годин**	
	Денна форма здобуття освіти (D8 ПР бд 2026)	***Заочна форма здобуття освіти (D8 ПР бз 2026)***
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	2	2
Тема 2. Конституційний лад України	2	2
Тема 3. Конституція України.	2	2
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.	2	2
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.	2	2
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.	2	2
Тема 7. Виборча система України.	2	2
Тема 8. Верховна Рада України.	2	-
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.	2	-
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	2	-

Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні.	2	-
Тема 12. Територіальний устрій України.	2	-
Тема 13. Місцеве самоврядування.	2	-
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні	2	-
Тема 15. Конституційний Суд України	2	-
Разом	**30**	**14**

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма здобуття освіти (D8 ПР бд 2026)	***Заочна форма здобуття освіти (D8 ПР бз 2026)***
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	8	8
Тема 2. Конституційний лад України	8	8
Тема 3. Конституція України.	8	8
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.	8	8
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.	8	8
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.	8	8
Тема 7. Виборча система України.	8	8
Тема 8. Верховна Рада України.	8	10
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.	8	12
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	8	12
Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні. .	8	12
Тема 12. Територіальний устрій України.	8	12
Тема 13. Місцеве самоврядування.	8	12
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні	8	12
Тема 15. Конституційний Суд України	8	12
Разом	**120**	**150**

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний та позааудиторний час: контрольної роботи для здобувачів заочної форми здобуття освіти.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	Денна форма здобуття освіти (D8 ПР бд 2026)	Заочна форма здобуття освіти (D8 ПР бз 2026)
ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю..	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.
ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Екзамен.	Виконання завдань практичних занять Виконання завдань самостійної роботи Виконання контрольної роботи Екзамен.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми /Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи (відповідь на питання)	виконання тестів	екзамен	
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	4	1	-	-	5
Тема 2. Конституційний лад України	4	1	-	-	5
Тема 3. Конституція України.	4	1	-	-	5
Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.	4	1	-	-	5
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.	4	1	-	-	5
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.	4	1	-	-	5
Тема 7. Виборча система України.	4	1	-	-	5
Тема 8. Верховна Рада України.	4	1	-	-	5
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.	4	1	-	-	5
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	4	1	-	-	5
Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні.	4	1	-	-	5
Тема 12. Територіальний устрій України.	4	1	-	-	5
Тема 13. Місцеве самоврядування.	4	1	-	-	5
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні	4	1	-	-	5
Тема 15. Конституційний Суд України	4	1	-	-	5
Тести	-	-	5	-	5
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	**60**	**15**	**5**	**20**	**100**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми /Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи (відповідь на питання)	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	5	1	-	-	6
Тема 2. Конституційний лад України	5	1	-	-	6
Тема 3. Конституція України.	5	1	-	-	6

Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина.	5	1	-	-	6
Тема 5. Конституційний статус громадянських станів особи в Україні.	5	1	-	-	6
Тема 6. Система прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні.	5	1	-	-	6
Тема 7. Виборча система України.	5	1	-	-	6
Тема 8. Верховна Рада України.	-	1	-	-	2
Тема 9. Конституційно-правовий статус Президента України.	-	1	-	-	2
Тема 10. Кабінет Міністрів України та інші органи виконавчої влади.	-	1	-	-	2
Тема 11. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя в Україні.	-	1	-	-	2
Тема 12. Територіальний устрій України.	-	1	-	-	2
Тема 13. Місцеве самоврядування.	-	1	-	-	2
Тема 14. Конституційно-правовий статус релігійних організацій в Україні	-	1	-	-	2
Тема 15. Конституційний Суд України	-	1	-	-	2
Контрольна робота	-	-	30	-	80
Екзамен	-	-	-	20	
Разом	**35**	**15**	**30**	**20**	**100**

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях
денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано правильно та в повному обсязі, наведено належне обґрунтування. Здобувач вищої освіти вільно володіє термінологією конституційного права України, посилається на конституцію та законодавство, розкриває сутність правових інститутів, наводить порівняльні приклади.
3	Завдання виконано переважно правильно, містить якісну аргументацію та обґрунтування. Здобувач вищої освіти гарно орієнтується в термінології, допускає незначні помилки\неточності, на достатньому рівні розуміється і орієнтується в законодавстві України.
2	Завдання виконано загалом правильна, але містяться неточності. Здобувач вищої освіти орієнтується в матеріалі, але недостатньо використовує посилання.
1	Завдання виконано частково правильно, але не в повному обсязі. Здобувач вищої освіти має поверхневе розуміння матеріалу, не може навести приклади з практики законодавства України.
0	Завдання не виконано, виконано неправильно або результат виконання завдання не стосується суті питання. Відсутнє юридичне обґрунтування та використання термінології конституційного права.

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях
заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано правильно та в повному обсязі, наведено належне обґрунтування. Здобувач вищої освіти вільно володіє термінологією конституційного права України, посилається на конституцію та законодавство, розкриває сутність правових інститутів, наводить порівняльні приклади.
4	Завдання виконано переважно правильно, містить якісну аргументацію та обґрунтування. Здобувач вищої освіти гарно орієнтується в термінології, допускає незначні помилки, розуміється і орієнтується в законодавстві України.

3	Завдання виконано загалом правильна, але містяться неточності. Здобувач вищої освіти орієнтується в матеріалі, але недостатньо використовує посилання на законодавство.
2	Завдання виконано частково правильно, але не в повному обсязі. Здобувач вищої освіти має поверхневе розуміння матеріалу, не може навести приклади з практики України.
1	Завдання виконано формально, в мінімальному обсязі. Здобувач вищої освіти без підказок викладача не може чітко сформулювати думку, назвати ключові положення доктрини конституційного права.
0	Завдання не виконано, виконано неправильно або результат виконання завдання не стосується суті питання. Відсутнє юридичне обґрунтування та використання термінології конституційного права.

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань самостійної роботи
денна та заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Здобувач вищої освіти самостійно здійснив пошук необхідної інформації, опираючись на Конституцію України, рішення КСУ та доктрину конституційного права. Підготовлене питання висвітлено повно та правильно, з належним використанням вітчизняної юридичної термінології. Під час обговорення студент бере активну участь у дискусії, вміє обґрунтувати свої тези та дає правильні відповіді на запитання.
0	Знання здобувача освіти не відповідають встановленим вимогам, рівень відповіді на питання та\або якості попередньо підготовлених матеріалів є невтішною; відповідь на питання та\або підготовлені попередньо матеріали відсутні.

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань контрольної роботи
заочна форма здобуття освіти освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
12-15	Вірно розкрите питання контрольної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку в письмовому вигляді; відповідь містить обґрунтовані висновки
9-11	Студент демонструє знання і розуміння основних положень питання контрольної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у стилістичному оформленні відповіді
5-8	Студент демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні
1-4	Студент демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні
0	Завдання не виконане, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання

**контрольна робота складається з 2 теоретичних питань*

Шкала та критерії оцінювання

Виконання тестів
Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-5	Передбачено виконання 5 розгорнутих тестових завдань (1 бал за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання

Екзамен

денна та заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Характеристика критерію
9–10	Питання екзаменаційного білету розкрито у повному обсязі, проведено ґрунтовний самостійний аналіз питання, виклад систематизований та послідовний, наведено аналіз з посиланнями на нормативні джерела.
7–8	Питання екзаменаційного білету розкрито у достатньому обсязі, проведено ґрунтовний самостійний аналіз питань, виклад систематизований та послідовний.
5–6	Питання екзаменаційного білету в основному розкрито, але відсутній самостійний аналіз питань, виклад послідовний, але недостатні посилання на норми законодавства.
3–4	Питання екзаменаційного білету розкрито частково, відсутній самостійний аналіз питань, відповідь фрагментарна, не систематизована.
1–2	Питання екзаменаційного білету розкрито частково, відповідь носить описовий, а не аналітичний характер, не систематизована.
0	Відповіді на питання екзаменаційного білету не надано.

**екзамен складається з 2 теоретичних питань*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Засоби навчання: персональний комп'ютер, мережа Wi-fi, мультимедійне забезпечення (проєктор), проєкційний екран, презентації, дидактичні матеріали, електронна бібліотека ПДАУ, електронний репозитарій ПДАУ, інформаційний супровід із використанням інституційної платформи LMS Moodle.

13. Політика навчальної дисципліни

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Повторне виконання завдань поточного контролю з метою підвищення раніше отриманої оцінки або збільшення кількості балів не допускається. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю незадовільну оцінку F, має право повторно опанувати освітній компонент.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, в якому регламентовано процедуру розгляду порушення академічної доброчесності. Обов'язковими вимогами є: виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів; у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора; включати до академічного твору раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань самостійної роботи допускається за умови дотримання законодавства України, цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, та вимог внутрішніх актів Університету, зокрема, Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі ПДАУ. Інструменти ШІ можуть використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації,

генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування висновків та пропозицій. У разі використання при виконанні творчих завдань (розв'язання ситуаційних завдань) текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання у виконаному завданні самостійної роботи із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання самостійної роботи, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних. У разі встановлення факту таких порушень здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати нове завдання самостійної роботи.

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни. Оцінки, отримані здобувачем вищої освіти, вносяться викладачем в електронний журнал АСУ ПДАУ. Пропущені без поважної причини заняття опрацьовуються самостійно. У разі невиконання здобувачем вищої освіти завдань або неучасті в заходах поточного контролю за відповідний вид навчальної діяльності виставляється оцінка «0» балів. Здобувач вищої освіти має право підвищити результати поточного контролю шляхом виконання відповідних завдань до початку семестрового контролю, окрім тих, які проводилися під час аудиторних занять. Відпрацювання пропущених заходів поточного контролю здійснюється виключно з метою оцінювання результатів навчання, які не були оцінені у встановлені строки.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування онлайн-курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо з подальшим перезарахуванням здобутих результатів навчання як частини навчальної дисципліни. Перезарахування може відбуватися упродовж семестру, у якому відбувається опанування освітнього компонента, не пізніше ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю.

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Конституційне право як галузь національного права України	Prometheus	Вступ до конституційного права	https://web.archive.org/web/20250804155858/https://prometheus.org.ua/prometheus-free/constitutional-law-intro/
Тема 2. Конституційний лад України	ВУМ	Конституція України: абетка громадянина	https://vumonline.ua/course/constitution-of-ukraine/
Тема 7. Виборча система України.	Prometheus	Громадська та політична участь: базовий курс	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/hromadska-politychna-uchast-bazovyi/
Тема 13. Місцеве самоврядування.	Prometheus	Децентралізація в Україні – теорія та практика	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/decentralization-in-ukraine/

Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ студенти мають право оскаржувати результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, силабусі, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного

робочого дня після його оголошення. Для цього здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття комісією рішення, що попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання з відповідного освітнього компонента і не змінюється або рішення, що попередня оцінка знань здобувача не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.

14. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 31.08.2026).
2. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text (дата звернення: 31.08.2026).
3. Про Кабінет Міністрів України : Постанова Верхов. Ради України від 14.04.2016 № 1093-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1093-19#Text (дата звернення: 31.08.2026).
4. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text (дата звернення: 31.08.2026).
5. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text (дата звернення: 31.08.2026).
6. Виборчий кодекс України : Кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text (дата звернення: 31.08.2026).

Основні:

1. Берч В. В., Бєлов Д. М., Бєлова М. В. та ін. Конституційне право України : Підручник. 12-е видан-ня. Ужгород : РІК-У, 2024. 528 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2f12c0c6-4c64-4507-bf14-86554ccc7f49/content (дата звернення: 31.08.2026).
2. Качурінер В. Л. Конституційне право України : навчально-методичний посібник. Одеса : Гельветика, 2022. 258 с.URL: http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/24206 (дата звернення: 31.08.2026).
3. Слінько Т. М., Дахова І. І., Летнянчин Л. І. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів. Вид. 8-ме, перероб. та допов. Харків : Право, 2024. 372 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4942&download_id=1763&srsltid=AU7gw4W873IeIIgDtbQSUQrYooOZ2ZxOI6hgxMjmSlbvx1m6t8P9NOPD (дата звернення: 31.08.2026).

Допоміжні:

1. Безпосередня демократія & демократія участі: Україна в світовому контексті. Український часопис конституційного права. 2024. № 1. URL: https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2024-1/2024-1.pdf (дата звернення: 31.08.2026).
2. Діденко О. М. Конституційно-правові гарантії права обирати та бути обраним до органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні : дис. ... д-ра філософії : 081 / Національна академія внутрішніх справ; Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2021. Дата захисту : 27.06.2022. 222 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/didenko_o.m._konstytuciyno-pravovi_garantiyi_prava_obyraty_ta_buty_obranym_do_organiv_derzhavnoyi_vlady_dys_0.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

3. Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення : збірник тез науково-практичного круглого столу, присвяченого 74-й річниці проголошення Загальної декларації прав людини (м. Хмельницький, 09 грудня 2022 р.) / Хмельницький університет управління та права ім. Леоніда Юзькова, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України [та ін.]. Хмельницький, 2022. 202 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/zbirnyk_2022.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

4. Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти : Бюлетень інформаційно-аналітичних матеріалів. 2023. № 8–9. 91 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/kp_8-9.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

5. Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах війни та післявоєнний період : матеріали наукового семінару (21 червня 2024 р.) / Львівська лабораторія прав людини і громадянина НДІ держ. буд-ва та місцевого самоврядування НАПрН України; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2024. 231 с. URL: https://www.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/391-conference-2024-magazine.html?download=5879:konstytutsiini-prava-i-svobody-liudyny-ta-hromadianyna-v-umovakh-viiny-ta-pisliavoiennyi-period-materialy-naukovoho-seminaru-21-chervnia-2024-roku (дата звернення: 31.08.2026).

6. Конституція і парламент України в умовах воєнного стану : матеріали V Конгресу парламентаристів до Дня Конституції України (Київ, 26 черв. 2024 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, В. А. Гошовської. Київ : Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2024. 128 с.

7. Конституція України у вимірі часу: 30 років конституційного розвитку і викликів : колективна монографія / Конституційний Суд України. Київ : BAITE, 2026. 316 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/konstytuciya_ukrayiny_u_vymiri_chasu_monografiya.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

8. Крусян А. Український конституціоналізм в умовах війни: до постановки основних науково-практичних проблем та повоєнних тенденцій. Український часопис конституційного права. 2023. № 3. С. 16–28. URL: https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2023-3/pdfs/2-anzhelika-krusian-ukrainskyi-konstytutsionalizm-umovakh-viiny-postanovky-osnovnykh-naukovo-praktychnykh.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

9. Матат А. Конституційні принципи: правнича теорія і практика : монографія. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Навч.-наук. ін-т права, Каф. конст. права. Київ : BAITE, 2022. 180 с.

10. Совгиря О. В. Діяльність Конституційного Суду України в умовах воєнного стану. Правове забезпечення трансформації діяльності органів публічної влади для відновлення України : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, приуроченої до 28-ої річниці прийняття Конституції України (м. Київ, 25 червня 2024 р.) / Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України. Одеса : Юридика, 2024. С. 172–176. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/sovgyrya_o._v._diyalnist_konstytuciynogo_sudu_ukrayiny_v_umovah_voyennogo_stanu_2024.pdf (дата звернення: 31.08.2026).

11. Чидак Н. Роль Верховної Ради України у забезпеченні ефективного функціонування місцевого самоврядування в умовах євроінтеграції. Наукові записки. Серія: Право. 2025. Т. 1, № 18. С. 337–342. URL: https://doi.org/10.36550/2522-9230-2025-18-337-342 (дата звернення: 31.08.2026).

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).

2. Верховна Рада України : офіційний портал парламенту. URL: https://www.rada.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).

3. Офіційний вісник України. URL: https://www.minjust.gov.ua/oficijniij_visnik_ukraini (дата звернення: 31.08.2026).

4. Президент України : офіційне інтернет-представництво. URL: https://www.president.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).

5. Кабінет Міністрів України : офіційний портал. URL: https://www.kmu.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).

6. Конституційний Суд України : офіційний сайт. URL: https://ccu.gov.ua (дата звернення: 31.08.2026).

7. База нормативно-правових актів України з інструментами моніторингу змін та штучним інтелектом для аналізу документів. URL: https://www.liga360.biz/ (дата звернення: 31.08.2026).

8. Платформа онлайн курсів - https://prometheus.org.ua/ (дата звернення: 31.08.2026).

9. База онлайн курсів - https://vumonline.ua/course (дата звернення: 31.08.2026).